

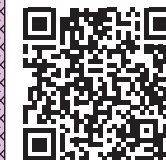
Színek

Áttekintés

A Tanulás Művészete

T É M A
9

A 9. TÉMA ÁTTEKINTÉSE

CÉLKITŰZÉS	A színeket használva kiindulópontként, a tanulók érzékszerveikkel és megfigyelőkészségükkel vizsgálják és magyarázzák az anyagok tulajdonságait (beltéren, és kint a természetben egyaránt), színek szerint rendezik őket, és reflektálnak a felfedezéseikre. A színek megfigyelésével, és a velük kapcsolatos érzéseik feltárásával a tanulók lehetőséget kapnak a színek „újralfedezésére”, a színekkel kapcsolatos szimbólumok és előítéletek megismerésére. Gyakorolják a döntéshozatalt, az együttműködést és saját személyes tapasztalataik átadását a reflexiók és bemelegítések során, a színeket használva kifejezési formaként. Digitális médián keresztül rögzítik, és elmagyarázzák munkájukat.
ÖSSZEFOGLALÓ	A téma során a tanulók különböző gyakorlati feladatokon keresztül tapasztalják meg a színeket, amelyek megfigyelést és alkotást is magukban foglalnak. A téma bevezetéseként a diákok meghallgathatnak egy mitikus történetet Amerika őslakosaitól, melynek címe: „Hogyan készült a szivárvány”. Ezután lehetőséget kapnak arra, hogy saját történetet alkossanak a színek eredetéről. Ezután felfedezhetik a tárgyak színeit, beltéren és a természetben egyaránt, jellemzik ezen tárgyakat, elemzik a felfedezett színeket, létrehozhatnak színspektrumokat, és végül készítenek egy „csúnya” és egy „gyönyörű” színekből álló képet.

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ A 9. TÉMÁHOZ: Ideális esetben az 5. napot a szabadban, a természetben kell lefolytatni. Még akkor is, ha ez a téma olyan évszakban történik, amikor a színspektrum korlátozott lehet, javasoljuk, hogy próbáljátok ki, mert akkor a tanulók megtapasztalhatják, hogy a barna nem barna, és hogy a fehér nem teljesen fehér, és hogy a barnával és fehérrel létrehozott színspektrumok ugyanolyan jók, mint mások. Ha a kinti hőmérséklet megnehezíti a helyzetet, javasoljuk, hogy keressetek egy olyan beltéri teret, ahol a diákok megérinthetnek, megkereshetnek és összegyűjthetnek sokféle dolgot, amiből spektrumot készíthetnek. Ha a természeti környezet nincs közel, és időre van szükség az odajutáshoz, akkor előfordulhat, hogy a bemelegítést séta közben végezhetőre kell változtatni. Ha így döntötök, kérjük, jegyezzétek fel ezt.

9. TÉMA	1. NAP	2. NAP	A TANÁR VEZETTE 3-4. NAP	5. NAP	6. NAP
A tartalom összefoglalása	Bemelegítés: Skála-játék a színekkel. A tanulók különböző állításokra adott válaszaik alapján egy „egyetérték” és „nem értek egyet” közötti skálán helyezik el magukat. Fő tevékenység: A csoportok történetet alkotnak arról, hogyan kapta egy általuk választott tárgy a színét, melyről hangfelvételt is készítenek. Reflexió: Lábnymok. A tanulók úgy reflektálnak a foglalkozásra, hogy ráhelyezkednek a padlón elhelyezett lábnymok egyikére, és a választásuk szerint az alábbi módok egyikével kezdik megosztásukat: „Tetszett, hogy...” „Megtanultam...” vagy „Tovább kell próbálkoznom...”.	Bemelegítés: Skála-játék a színekkel. A tanulók egy „narancstól” a „kékig” terjedő skálán helyezik el magukat egy sor állítás alapján. Fő tevékenység: A csoportok egy sor tárgyat megvizsgálhatnak az osztálytermükből/iskolájukból, és színük alapján kategorizálják őket. Reflexió: A tanulók különböző színű lábnymokra állva reflektálnak a foglalkozásra.	Bemelegítés: Skála-játék a színekkel. A tanulók egy „zöldtől” a „liláig” (3. nap) terjedő skálán, és két másik színig (4. nap) terjedő skálán helyezik el magukat egy sor kijelentés alapján. Fő tevékenység: Lásd a tevékenységötleteket. Reflexió: Kis csoportokban a tanulók különböző színű lábnymokra állva reflektálnak a foglalkozásra.	Bemelegítés: Skála-játék változó színekkel. A tanulók elhelyezik magukat egy színskálán, amely a bemelegítés során minden új kijelentés után megváltozik. Fő tevékenység: A tanulók csoportokban dolgoznak, hogy elkészítsék és dokumentálják a természetben talált és összegyűjtött természeti objektumok színspektrumát. Reflexió: A tanulók különböző színű tárgyakat tartva reflektálnak a foglalkozásra.	Bemelegítés: Skála-játék a színekkel. A tanulók elhelyezkednek valahol egy háromszög alakú színskálán, és választanak a különféle állításokra. Fő tevékenység: Párban: A tanulók leírják a legszebb és a legrondább színeket, majd létrehozhatnak két képet. Egy csúnyát a legszebb színekkel, és egy gyönyörűt a legrondább színekkel. Reflexió: A tanulók színes formákat tartva reflektálnak a foglalkozásra.
Tér	Tágas tér, csendes terek a hangrögzítéshez a fő tevékenység során.	Tágas tér, egy tanuló által ismert tanterem/tér, ahol sok olyan tárgy található, amelyhez a tanulók hozzáférhetnek. És egy tágas tér a dokumentáláshoz.	Tágas tér	Kint a természetben	Tágas tér és osztályterem

Folytatás a következő oldalon!

Folytatás a következő oldalon!

Folytatás a következő oldalon!

JEGYZETEK

Színek

Áttekintés

A Tanulás Művészete

T É M A
9

9. TÉMA	1. NAP	2. NAP	A TANÁR VEZETTE 3-4. NAP	5. NAP	6. NAP
Eszközök	Két nagy lap, az egyik az „EGYETÉRTEK”, a másikon a „NEM ÉRTEK EGYET” felirat szerepel Digitális táblagépek/telefonok hangrögzítési kapacitással. Csoportonként két papírlap. Színes filctoll/ceruza. „Hogyan kapta a színét a szivárvány” (Feladatbank) Lábnym-posztterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból)	Egy nagy narancssárga, és egy nagy kék kör. Egy zacskó tárgy, mindegyik egy specifikus színnel, amely különbözik az összes többi kiválasztott tárgytól. Például egy piros labda. Egy zöld pohár. Egy kék ceruza. Kártyalapok, amelyeken tárgyak szerepelnek. Egy digitális táblagép/telefon a fénykép elkészítéséhez. Goethe Színkör (Feladatbank) Különböző színű lábnym-posztterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból).	3. nap: Egy nagy zöld és egy nagy lila kör. 4. nap még két nagy, különböző színű kör. Egyéb erőforrások a választott foglalkozásoktól függően. Különböző színű lábnym-posztterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból).	Nagy körök több különböző színben (vagy használj más megközelítést a kültéri színek ábrázolására). Csengő, esetleg fehér szövetdarab, amelyre a tárgyakat úgy helyezhetjük el, hogy jól kiváljanak természetes környezetükből, csoportonként egy digitális tablet/telefon. Hat különböző színű tárgy a reflexióhoz.	Három különböző színű kör. Művészellékek széles választéka. Festékek és papír/filcek és zsírkréták/ színes papírok sokféle színben, olló/ ecsetek/kollázsanyagok és egyéb rendelkezésre álló anyagok. A „leggyönyörűbb és legrondább szín” úrlap minden párhoz. Kötények, amelyek eltakarják a diákok ruháit festés közben. Hat papírlap, 3 különböző színben (például piros, zöld és kék). 2 különböző forma a 3 szín mindegyikéhez.
Előkészületek	Nézd át a kérdéseket. Gondold át, milyen beszélgetést generálhatnak az egyes állítások, milyen irányokba mutathatnak az egyes témák, amelyekre érdemes lehet reflektálni. A ő tevékenységhez olvasd el a „Hogyan kapta a színét a szivárvány” történetet. Győződj meg róla, hogy minden táblagép/telefon fel van töltve, és működik a hangrögzítéshez. Reflexió: Nyomtass ki a lábnym-poszttereket a feladatbankból, vagy készítsd el saját lábnym-posztereidet.	Gondold át előre saját véleményedet az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal. Készítsd elő az 5. állítást: Valami más! Készítsd össze egy zacskóba színes tárgyakat. Szerezz be, vagy készíts tárgyakat ábrázoló kártyákat. Vizuális példa egy szín spektrumra (lásd Feladatbank).	Tekintsd át a bemelegítéshez kapcsolódó kérdéseket. Gondold át előre saját véleményedet az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal. Dönts az utolsó foglalkozásról felhasznált kijelentéssel kapcsolatban. Egyéb előkészületek azok alapján, melyik tevékenységötleteket választottátok ki – lásd a 9. téma lapját a 3–4. foglalkozásokhoz. Nyomtass ki három lábnym-poszttert minden csoport számára (a 3. és 4. napon különböző színekben), kézzel készített vagy a Feladatbankból.	Dönts a kültéri színek megjelenítésének alternatív módjáról, vagy vágj ki nagy köröket különböző színekkel (minden állításhoz más összeállításra lesz szükség). Győződj meg róla, hogy a tanulók megfelelően fel vannak öltözve a szabadtéri foglalkozáshoz. Keress egy megfelelő helyet kint a természetben, ahol lehetőség van a fő tevékenységhez használható természeti objektumok begyűjtésére. Győződj meg róla, hogy a digitális táblagépek/telefonok fel vannak töltve, és használhatóak fényképek vagy rövidfilmek készítésére. Keress hat tárgyat különböző élénk színekben.	Tekintsd át a bemelegítéshez kapcsolódó kérdéseket. Gondold át előre saját véleményedet az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal. Művészellékek előkészítése, biztosítva, hogy ezek a színek széles skáláját képviseljék (festék/papír/filc/kollázs anyagok). Nyomtass ki a „leggyönyörűbb és legrondább szín” úrlapot – páronként egy példányt. Vágd ki a formákat (mindegyik színből 2, 3 különböző szín). Például egy piros kör és egy piros négyzet, egy zöld háromszög és egy zöld téglalap, egy kék háromszög és egy kék kör.

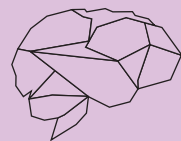
JEGYZETEK

Színek

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

BEMELEGÍTÉS: SKÁLA-JÁTÉK A SZÍNEKKEL

Ez fog történni:	A tanulók különböző állításokra adott válaszaik alapján egy „egyérték” és „nem érték egyet” közötti skálán helyezik el magukat.
Szükséges:	Két nagy lap, az egyik az „EGYÉRTÉK”, a másikon a „NEM ÉRTEK EGYET” felirat szerepel
Előkészíteni:	Nézd át a kérdéseket. Gondold át, milyen beszélgetést generálhatnak az egyes állítások, milyen irányokba mutathatnak az egyes témák, amelyekre érdemes lehet reflektálni.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Minden tanuló találjon egy helyet a teremben, ahol tisztán hallja a foglalkozásvezetőt. Magyarázd el, hogy egy úgynevezett „skála-játékot” fogtok játszani, hogy bemelegítsétek az agyukat és testüket. Kérd meg őket, képzeljék el, hogy egy nagy vonal halad a szoba egyik végétől a másikig – mint egy vonalzó. A képzeletbeli vonal egyik végére kell állniuk a tanulóknak, ha teljesen „EGYÉRTENEK” valamivel, a másik végére pedig, ha egyáltalán „NEM ÉRTENEK EGYET”. Helyezd el az egyérték/nem érték egyet feliratokat a szoba mindkét végére úgy, hogy közöttük legyen elegendő hely. Magyarázd el, hogy a diákok bárhol megállhatnak a vonalon – nem csak a két végén. Lehet, hogy teljesen egyértéknek, egyáltalán nem értenek egyet, vagy valahol a kettő között vannak.
- Próbáljátok ki egy példával, hogy mindenki megértse: „Szeretem a focit”. A diákok álljanak valahová a vonal mentén, aszerint, hogy mennyire szeretik a focit. A foglalkozásvezető bátorítsa a tanulókat arra, hogy legyenek őszinték és bízzanak saját véleményükben, és emlékeztesse őket, hogy bárhol megállhatnak a vonal mentén. Miután felálltak a sorba, a foglalkozásvezető kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért éppen ott állnak, ahol állnak, hogy megbizonyosodjon arról, hogy értik a feladatot, és azért is, hogy hallja a gondolataikat arról, mennyire szeretik a focit. Ha mindenki megértette a feladatot, lépjete tovább a 3. pontra.
- A foglalkozásvezető egy sor kijelentést tesz, és a tanulóknak el kell dönteniük, hogy hol helyezkedjenek el a vonalon. A foglalkozásvezető minden állítás után kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért állnak ott, ahol. Válasszon a vonal mindkét oldaláról, hogy hallhatóvá váljanak az állítások körül kialakuló különböző vélemények.
- A foglalkozásvezető az alábbi állításokat teszi:
 - Nagyon szeretem a piros színt.
 - Nem szeretem a lila színt.
 - A kék szín hideg.
 - A legtöbb lány szereti a rózsaszínt.
 - Minden fiú szereti a kéket.
 - A fű zöld.
 - Azt hiszem, a színek segíthetnek kifejezni az érzéseimet.
- Végül a foglalkozásvezető megkérdezi a tanulókat, hogy milyen színt éreznek éppen, és mindenki együtt válaszol.

REFLEXIÓ: LÁBNYOMOK

Ez fog történni:	A tanulók úgy reflektálnak a foglalkozásra, hogy ráhelyezkednek a padlón elhelyezett lábnyomok egyikére, és a választásuk szerint az alábbi módok egyikével kezdik megosztásukat: „Tetszett, hogy...” „Megtanultam...” vagy „Tovább kell próbálkoznom...”.
Szükséges:	Lábnyom-posztterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból)
Előkészíteni:	Nyomtass ki a lábnyom-poszttereket a Feladatbankból, vagy készítsd el saját lábnyom-poszttereidet.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető megkér minden tanulót, hogy álljanak fel, vagy üljenek körbe. Három helyet hagyjanak üresen a körben (mintha ott ülnének/állnának láthatatlan extra tanulók), és ezeken a helyeken rakják le a reflexiós lábnyomokat a padlóra.
- Kérjétek meg a diákokat, hogy gondolkozzanak el a mai foglalkozáson. Gondolják át, volt-e valami, ami tetszett nekik, tanultak-e valamit, vagy van-e valami, amivel tovább kell próbálkozniuk. Kapjanak néhány perc gondolkodási időt.
- A foglalkozásvezető kérje meg a tanulókat, hogy gondoljanak az 5. témára, amikor visszajelzést adtak egymásnak a lábnyomok segítségével. Mondja el nekik, hogy hasonló lesz a feladatuk, de ezúttal amikor felállnak az egyik lábnyomra, meg kell osztaniuk egy gondolatukat a foglalkozásról, amely úgy kezdődik, hogy „Tetszett, hogy... Megtanultam... és Tovább kell próbálkoznom...”. Miután egy tanuló ráállt egy lábnyomra, és megosztotta a gondolatait, térjen vissza eredeti helyére a körben. A foglalkozásvezető legyen az első, aki megosztja saját gondolatait, például: „Tetszett minden izgalmas történet, amit ma hallottam”. Ezután térjen vissza eredeti helyére a körben. Kérjék a tanulókat, hogy legyenek a lehető legcsendesebbek, hogy hallhassák az többiek reflexióit.
- Miután mindenkinek, aki szeretett volna megosztani, lehetősége volt megtenni, a foglalkozásvezető megköszöni a diákoknak, hogy megosztották gondolataikat.

Színek

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás
Művészete

T É M A

9

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÖRTÉNET A SZÍNEKRŐL

Ez fog történni:	A csoportok történetet alkotnak arról, hogyan kapta egy általuk választott tárgy a színét, melyről hangfelvételt is készítenek.
Szükséges:	Digitális táblagépek/telefonok hangrögzítési kapacitással. Csoportonként két papírlap. Színes filctoll/ceruza. „Hogyan kapta a színét a szivárvány” történet (lásd. Feladatbank)
Előkészíteni:	Olvasd el a „Hogyan kapta a színét a szivárvány” történetet. Győződj meg róla, hogy minden táblagép/telefon fel van töltve, és működik a hangrögzítéshez.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér. Csendes helyek a hangrögzítéséhez.

ÚTMUTATÓ:

1. A foglalkozásvezető felolvassa az osztálynak a „Hogyan kapta a színét a szivárvány” című történetet.
2. Beszélgetés a történetről, az 5. téma (A kincsesláda) történetmesélési koncepciója alapján: Tehát legyen a történetnek eleje, közepe, vége, főszereplője (szivárvány), célja, konfliktusa/problémája, megoldása. A foglalkozásvezető megkérdezi a gyerekeket – ez igaz történet? Szerintetek miért alkották meg ezt a történetet? Gondoljatok más dolgokra – például egy almára vagy egy levélre –, tudnátok történetet alkotni arról, hogyan kapták a színüket? (A foglalkozásvezető engedje, hogy sok javaslat érkezzon a tanulóktól, mert ez valóban segíti őket a feladatban.)
3. A foglalkozásvezető bemutatja a feladatot a diákoknak, és elmagyarázza, hogy kis csoportokban (kb. 4 fős) fognak dolgozni, hogy megalkossák saját történetüket arról, hogyan kapta valami a színét. Az első rész annak az eldöntése, hogy melyik tárgyra építik a történetet. Miután befejezték ezt a lépést, a tanulóknak meg kell kérdezniük a foglalkozásvezetőtől a következő lépést, és a jelen lévő felnőtteknek mind támogatniuk kell a csoportokat, ahol szükséges. A feladatok a következők:
 - Eldönteni, melyik tárgyra alapozzák színtörténetüket
 - El kell készíteniük a történetet kezdettel, közepével és végével, céllal, problémával/konfliktussal és megoldással. Nagy papírlapokat és színes tollakat és ceruzákat kapnak, hogy megrajzolják/írják történetüket.
 - Miután elkészítették a történetüket, a foglalkozásvezető megkéri a csoportokat, hogy gyakorolják a közös megosztást úgy, hogy felosztják a felelősséget: a csoportban mindenki vegyen részt közös történetük elmesélésében. Jól gyakorolják be, és próbálják meg szavakkal leírni, mi történik a történetben. Nem használhatják, vagy mutathatnak rá a lapjukra, amin dolgoztak. A foglalkozásvezető adhat néhány segítő tippet a tanulóknak: 1. tipp: Különböző színeket használhatnak annak meghatározására, hogy a történet mely részeit mesélik el. 2. tipp: Kérd meg őket, hogy gyakoroljanak egyszer a lappal, majd tegyék el a lapot, és próbálják meg újra gyakorolni anélkül.
4. Amint elérik ezt a szakaszt, a csoportok kapnak egy digitális táblagépet/telefont, amelyen hangfelvételeként rögzíthetik történetüket. Felkérjük őket, hogy keressenek egy csendes helyet a felvételhez. A jelen lévő felnőtteknek figyelemmel kell kísérniük a csoport előrehaladását, és szükség esetén tanácsot és támogatást kell nyújtaniuk, amely magában foglalhatja a történet támogatását, azt, hogy hogyan működjön jól a csoport, és hogyan használják az eszközt a hangfájl rögzítésére.
5. Játsszuk el a történeteket, ha van időnk, és ahol magas az energiaszint (de ez megtehető a 3-4. napon is)
6. A foglalkozásvezető megkérdezi a tanulókat:
 - Tudtok példát mondani arra, hogy a csoportotok hogyan működött jól együtt?
 - Hogyan jutott eszetekbe a történet?
 - Mondd el, miért vagy (vagy nem) büszke az általad készített történetre?
 - Hogyan lehetne javítani rajta?

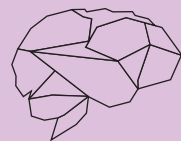
JEGYZETEK

Színek

2. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

BEMELEGÍTÉS: SKÁLA-JÁTÉK A SZÍNEKKEL

Ez fog történni:	A tanulók egy „narancstól” a „kékig” terjedő skálán helyezik el magukat egy sor állítás alapján.
Szükséges:	Egy nagy narancssárga kör, és egy nagy kék kör.
Előkészíteni:	Gondold át előre saját véleményedet az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal. Készítsd elő az 5. állítást: Valami más!
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Minden tanuló találjon egy helyet a teremben, ahol tisztán hallja a foglalkozásvezetőt. Magyarázd el, hogy újra a „skála-játékkal” fogtok játszani, és kérd meg a tanulókat, képzeljék el, hogy egy nagy vonal halad a szoba egyik végétől a másikig – mint egy vonalzó. A színes köröket helyezd a padlóra. Magyarázd el, hogy a tegnapi bemelegítésben már foglalkoztatok azzal az elképzeléssel, hogy a színek segíthetnek kifejezni az ötleteinket és érzelmeinket, és hogy ma ismét ezzel fogtok próbálkozni. De az „EGYETÉRT” és „NEM ÉRT EGYET” szavak helyett a narancssárga és a kék színt fogjuk használni, és a tanulóknak azt kell eldönteniük, hogy szerintük melyik szín illik az állításhoz.
- Próbáld ki egy példával, hogy mindenki megértse: **„Amikor boldog vagyok, akkor...”**. A tanulók valahol a vonal mentén kell, hogy felálljanak; teljesen kéknek, teljesen narancssárgának, vagy bárhol a kettő között érezhetik magukat. A foglalkozásvezető bátorítsa a tanulókat arra, hogy legyenek őszinték és bízzanak saját véleményükben, és emléktettesse őket, hogy bárhol megállhatnak a vonal mentén. Miután felálltak a sorba, a foglalkozásvezető kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért éppen ott állnak, ahol állnak, hogy megbizonyosodjon arról, hogy értik a feladatot, és azért is, hogy meghallgassa gondolataikat. Ha mindenki megértette a feladatot, lépjetez tovább a 3. pontra.
- A foglalkozásvezető egy sor kijelentést tesz, és a tanulóknak el kell dönteniük, hogy hol helyezkedjenek el a vonalon. A foglalkozásvezető minden állítás után kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért állnak ott, ahol. Válasszon a vonal mindkét oldaláról, hogy hallhatóvá váljanak az állítások körül kialakuló különböző vélemények.
 - Amikor tele vagyok energiával, úgy érzem...
 - Amikor elaludni készülök, úgy érzem...
 - Amikor az iskolára gondolok, úgy érzem...
 - Kint lenni a hóban...
 - Valami más!
- Reflexió. A foglalkozásvezető megkérdezi a tanulókat:
 - Amikor a narancsra gondoltál, mi járt a fejedben, mit jelenthet a narancs?
 - Amikor a kékre gondoltál, mi járt a fejedben, mit jelenthet a kék?
 - Gondoljátok, hogy ebben a teremben mindenkinek pontosan ugyanaz az elképzelése, hogy mit jelent a narancssárga vagy kék érzés?
 - Ha egy másik osztály kapná meg ezt a feladatot, szerinted ugyanúgy gondolnának a narancsra és a kékre, mint te?
 - Milyen érzés volt szavak helyett színekkel dolgozni ebben a gyakorlatban?

REFLEXIÓ: SZÍNES LÁBNYOMOK

Ez fog történni:	A tanulók különböző színű lábnyomokra állva reflektálnak a foglalkozásra.
Szükséges:	Különböző színű lábnyom-poszterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból).
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető megkér minden tanulót, hogy álljanak fel, vagy üljenek körbe. Három helyet hagyjanak üresen a körben (mintha ott ülnének/állnának láthatatlan extra tanulók), és ezeken a helyeken rakják le a reflexiós lábnyomokat a padlóra.
- Kérjetez meg a diákokat, hogy gondolkodjanak el a mai foglalkozáson. Gondoljanak valamire, ami szerintük jól sikerült a foglalkozáson. Kapjanak néhány perc gondolkodási időt.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a reflexió ugyanaz lesz, mint az előző foglalkozáson. Arra kéri a diákokat, hogy gondolkodjanak el azon, hogy a három szín közül melyik illik leginkább a reflexiójukhoz. A foglalkozásvezető legyen az első, aki megosztja saját gondolatait, például menjen a piros lábnyomhoz, és mondja azt: „A piros az izgalomra emlékeztet, és izgalmas volt olyan színeket találni a szobában, amelyeket korábban nem vettem észre”. Ezután térjen vissza eredeti helyére a körben. Kérjük a tanulókat, hogy legyenek a lehető legcsendesebbek, hogy hallhassák az többiek reflexióit.
- Miután mindenkinek volt lehetősége megosztani, a foglalkozásvezető megkérdezi:
 - Milyen érzés volt megosztani a gondolataitokat ezen a foglalkozáson az előző alkalomhoz képest? Mi volt más?
 - Mindenki ugyanúgy érzi magát, amikor ugyanazt a tevékenységet végzik, vagy amikor ugyanabban a helyzetben vannak?
- A foglalkozásvezető azzal zárja a foglalkozást, hogy köszönetet mond a tanulóknak a jó reflexiókért.

Színek

2. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÁRGYAK KATEGORIZÁLÁSA SZÍNEK SZERINT

Ez fog történni:	A csoportok egy sor tárgyat megvizsgálhatnak az osztálytermükből/iskolájukból, és színük alapján kategorizálják őket.
Szükséges:	Egy zacskó tárgy, mindegyik egy specifikus színnel, amely különbözik az összes többi kiválasztott tárgytól. Például egy piros labda. Egy zöld pohár. Egy kék ceruza. Kártyalapok, amelyeken tárgyak szerepelnek. Egy digitális táblagép/telefon a fénykép elkészítéséhez.
Előkészíteni:	Készítsd össze egy zacskóba színes tárgyakat. Szerezz be, vagy készíts tárgyakat ábrázoló kártyákat. Vizuális példa egy színspektrumra (lásd Feladatbank).
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Egy tanuló által ismert tanterem/tér, ahol sok olyan tárgy található, amelyhez a tanulók hozzáférhetnek. És egy tágas tér a dokumentáláshoz.

ÚTMUTATÓ:

A RÉSZ: KITALÁLÓS JÁTÉK, KÁRTYÁKKAL ÉS TÁRGYAKKAL:

1. A foglalkozásvezető azzal kezdi, hogy három önkéntest kér az osztályból. Elmagyarázza, hogy a játékban mindegyiküknek más szerepe lesz, és ezt a szerepet meg is tartják. Az önkéntesen jelentkező tanulók kifejezhetik, hogy a „Felügyelő”, a „Hallgató” vagy a „Magyarázó” szerepét szeretnék-e betölteni. A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a játékban nem biztos, hogy azt a szerepet kapják meg, amit igazán szeretnének. A foglalkozásvezető leülteti a Magyarázót és a Hallgatót egymásnak háttal, a Felügyelőt pedig a közelükbe állítja, olyan helyzetbe, hogy jól lássa a párost. A szerepköröket a következőképpen magyarázza el:

Magyarázó: Kártyákat vagy tárgyakat kap, amelyeket elmagyaráz a hallgatónak, anélkül, hogy bármit is mondana arról, hogy mi az, VAGY mire használják, azaz méret, forma, szín, anyag tekintetében magyarázza el a dolgot.

Hallgató: Hallgatja a magyarázót, és kitalálja, mi a tárgy.

Felügyelő: Figyelemmel kíséri a magyarázót, és biztosítja, hogy ne mondjon olyat, ami nem megengedett, azaz nem mondja el, hogy mire használják a tárgyat. Arról is gondoskodik, hogy a pár megálljon, amikor lejár az idő.

2. A foglalkozásvezető három fős csoportokba osztja a tanulókat, és megkéri őket, hogy találjanak egy helyet a munkára, és állapodjanak meg, hogy ki melyik szerepet tölti be. A Felügyelőket felkéri, hogy jöjjenek elő, és ad nekik néhány kártyát a játék 1. és 2. fordulójához. Ezeket nem szabad megmutatniuk a csoportjuk Hallgató tagjának.

1. kör: A Magyarázó kap egy kártyát, és elmagyarázza a kártyán lévő tárgyat a Hallgatónak, más korlátozások nélkül, kivéve, hogy nem megmondhatja el, mi az. Miután a Hallgató helyesen tippelt, a Magyarázó vesz egy másik kártyát, és a folyamat újraindul. A Felügyelő gondoskodik arról, hogy a Magyarázó ne mondja meg, mi a tárgy a kártyán, és új kártyákat oszt ki. Időtartam: 1-2 perc. Az időt a foglalkozásvezető stopperórával méri.

2. kör: A Magyarázó elmagyarázza a kártyákon szereplő tárgyat, de ezúttal nem szabad semmit mondani arról, hogy mi az VAGY mire használják (megmagyarázhatják a méretet, formát, színt, anyagot.) Időtartam: 1- 2 perc. Az időt a foglalkozásvezető stopperórával méri.

3. kör: A foglalkozásvezető felkéri a Felügyelőket, hogy jöjjenek oda hozzá, és szerezzenek be 2-3 fizikai tárgyat az előre elkészített zacskóból. Ezeket nem szabad megmutatniuk csoportjuk Hallgató játékosának! A játék ugyanúgy folyik, mint a 2. körben.

B RÉSZ: AZ OBJEKTUMOK SZÍNSPEKTRUMÁNAK LÉTREHOZÁSA

1. A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a tanulók továbbra is 3 fős csoportjaikban dolgoznak, és azt a 2-3 fizikai tárgyat fogják használni, amellyel a játék utolsó fordulójában dolgoztak. Feladatuk, hogy a térben közösen találjanak egy olyan tárgyat, amely színében leginkább hasonlít a tárgyukra, de méretében, alakjában, anyagában eltérő lehet (példaként hozhatnak egy sárga és piros ollót, valamint egy sárga, ill. piros kalapot – a szín az, ami számít)

2. A csoportokat felkéri, hogy kezdjék meg a keresést. Miután végeztek, egymás mellé helyezik tárgyaikat a padlóra.

3. A foglalkozásvezető felkéri a csoportokat, hogy alkossanak párokat, nézzék meg egymás tárgyait és beszéljék meg: Mennyire hasonlítanak vagy különböznek az egyes csoportok tárgyainak színei, lehetséges-e olyat találni, ami jobban hasonlít? Ezután megkérlik őket, hogy nézzék meg mindkét csoport összes tárgyát, majd keressenek egy új tárgyat, amely jobban, vagy legalább annyira hasonlít színben, mint a már meglévők. Ezek az új objektumok hozzáadódnak a már meglévő tárgyakhoz.

4. A foglalkozásvezető mindenkit bevon egy közös beszélgetésbe, és megkéri a tanulókat: „Nézzétek meg az összes tárgyat, ami most a padlón van. Könnyű vagy nehéz volt a megfelelő színek megtalálása? Mennyire hasonlítanak az összehárosított tárgyak színei? El tudsz képzelni még jobb színpárosítást? Számít-e a tárgy felülete – például egy puha piros játék színe nagyon eltérhet egy piros játékautótól, noha mindkettő piros. Voltak nézeteltérések a csoportjában? Hogyan oldottátok meg őket?

5. A csoport-párok továbbra is együtt dolgoznak, a foglalkozásvezető új feladatot ad nekik. Megkérdezi a tanulókat: Hogyan lehet színek alapján elrendezni az összes tárgyat? Elmagyarázza, mi az a színspektrum, és bemutatja a Goethe-színkört (lásd a Feladatbankban), és felkéri a diákokat, hogy ezt használják referenciaként a feladat elvégzése közben. A csoport-pároknak minden tárgyat egy színspektrumon kell elhelyezniük. A tanulók közösen dolgozzanak a feladaton.

6. A foglalkozásvezető összehívja az összes csoportot, és elmagyarázza, hogy nagyon nehéz kihívás előtt áll a csoport, amelyet teljes csendben kell teljesíteni. A jelenlegi spektrumokat egyetlen, osztály-szintű közös színspektrumba kell egyesíteni. Az osztályt felkéri a feladat megkezdésére.

7. Miután elkészült a közös színspektrum, a foglalkozásvezető megkérdezi a tanulókat:

Hogyan sikerült a közös színspektrum létrehozása?

Milyen volt csendben dolgozni? Hogyan ment a közös munka?

Ha nem értettetek egyet valamivel, hogyan tudtátok megoldani, anélkül, hogy beszélgetek volna?

A foglalkozásvezetők fényképet készítenek az osztály kész színspektrumáról, amelyet egy másik foglalkozáson használnak fel.

Színek

3-4.
nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

BEMELEGÍTÉS: SKÁLA-JÁTÉK A SZÍNEKKEL

Ez fog történni:	A tanulók egy „zöldtől” a „liláig” (3. nap) terjedő skálán, és két másik színig (4. nap) terjedő skálán helyezik el magukat egy sor kijelentés alapján.
Szükséges:	3. nap: Egy nagy zöld és egy nagy lila kör. 4. nap még két nagy, különböző színű kör
Előkészíteni:	Gondold át előre saját véleményedet az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal. Dönts az utolsó foglalkozásról felhasznált kijelentéssel kapcsolatban.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Minden tanuló találjon egy helyet a teremben, ahol tisztán hallja a foglalkozásvezetőt. Magyarázd el, hogy újra a „skála-játékkal” fogtok játszani. A színes köröket helyezd a padlóra. Magyarázd el, hogy a színek ma megváltoztak, lilák és zöldek, és arról kell majd dönteniük, hogy szerintük melyik szín illik egy-egy állításhoz.
- A foglalkozásvezető egy sor kijelentést tesz, és a tanulóknak el kell dönteniük, hogy hol helyezkedjenek el a vonalon. A foglalkozásvezető minden állítás után kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért állnak ott, ahol. Válasszon a vonal mindkét oldaláról, hogy hallhatóvá váljanak az állítások körül kialakuló különböző vélemények. A foglalkozásvezető kezdésként választhat egyet az előző foglalkozás állításai közül, amely jól működött:
 - Választható állítás az előző foglalkozásról
 - Amikor kipróbálok valami újat, úgy érzem...
 - Amikor egy feladat nehéz, úgy érzem...
 - Amikor végre elérek valamit, amiért nagyon igyekeztem, úgy érzem...
- Reflexió. A segítők megkérdezik a tanulókat:
 - Ha tegnap „narancssárgának” érezted magad, milyen színt éreztél ma? Miért?
 - Ha „zöldnek” érzed magad, mit jelent az neked?
 - Könnyebb vagy nehezebb volt ezekkel a színekkel dolgozni? Miért?

Foglalkozásötlet a 4. napra: Ismételjétek meg különböző színekkel, és más állításokkal.

REFLEXIÓ: SZÍNES LÁBNYOMOK CSOPORTOKBAN

Ez fog történni:	Kis csoportokban a tanulók különböző színű lábnyomokra állva reflektálnak a foglalkozásra.
Szükséges:	Különböző színű lábnyom-poszterek (kézzel készített vagy a Feladatbankból).
Előkészíteni:	Nyomtass ki három lábnyom-posztert minden csoport számára (a 3. és 4. napon különböző színekben), kézzel készített vagy a Feladatbankból.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető 6 fős csoportokra osztja a tanulókat, és kört alkotnak. Minden csoport kap egy három lábnyom-poszterből álló készletet. Három helyet hagyjanak üresen a körben (mintha ott ülne/állnának láthatatlan extra tanulók), és ezeken a helyeken rakják le a reflexiós lábnyomokat a padlóra.
- Kérjétek meg a diákokat, hogy gondolkodjanak el a mai foglalkozáson, és nézzék meg a lábnyomok színeit. Kérdés: „Melyik szín írja le legjobban azt, hogy milyen volt számodra a mai foglalkozás?” Kapjanak néhány perc gondolkodási időt.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a reflexió ugyanaz lesz, mint az előző foglalkozáson. Arra kéri a tanulókat, hogy válasszanak egy színes lábnyomot, álljanak rá, mondják ki a színt, és magyarázzák el, hogyan írja ez le a foglalkozáson tapasztaltakat. Miután megosztották, vissza kell térniük eredeti helyükre a körben. Emlékeztessük őket, hogy jó közönségnek kell lenniük minden válasz számára, valamint, hogy színválasztásuk és az általuk elmondottak egyforma értékűek és mind helyesek – nincs jó vagy rossz válasz.
- Miután az összes csoport végzett, a foglalkozásvezető összehívja őket egy nagy körbe, és megkérdezi:
 - Milyen érzés volt nagy körben megosztani a gondolataitokat, összehasonlítva egy kicsivel? Hasonló volt vagy más? Melyiket éreztétek kényelmesebbnek? Melyiket éreztétek biztonságosabbnak? Miért?
- A foglalkozásvezető azzal zárja a foglalkozást, hogy köszönetet mond a tanulóknak a jó reflexiókért.

JEGYZETEK

Színek

3-4.
nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás
Művészete

T E M A

9

PEDAGÓGUSOK ÁLTAL VEZETETT NAPOK. ÖTLETEK A FŐBB TEVÉKENYSÉGEKHEZ:

Amikor a hó színt kapott

Olvasd fel az „Amikor a hó színt kapott” című történetet.

Gyűjts össze a fehér tárgyakat. A tárgyaktól kiindulva beszélgetsek a fehér színről. A fehér csak fehér, vagy a fehér több szín? (vitassák meg a textúrát, az anyagot és a mattságot, fényességet)

Adj a tanulóknak fehér festéket és alapszíneket, és kérd meg őket, hogy fessenek egy fehér színspektrumot.

Hogyan lehet fehéret festeni fehér papírra? Ez lehetséges? Nézzétek meg a havat festő művészek műalkotásait (lásd: Hófestmények az Feladatbankban).

Fessetek egy képet a hóról a történet alapján, amely arról szól, hogyan kapta a hó a színeit.

Fessétek meg a színspektrumot, amit a 2. foglalkozáson készített az osztály színes tárgyakkal

Mutasd meg a 2. foglalkozás színspektrumának fényképét. Hány különböző színt tartalmaz? Vannak olyan színek, amelyeket egyáltalán nem találtak?

Egyénileg vagy csoportosan: kérd meg a tanulókat, hogy fessék le a 2. foglalkozáson tárgyakkal létrehozott színspektrumot. Festékre és színes papírra lesz szükségük.

Elsődleges és másodlagos színek

Ismertesd az alapszínek alapelveit (Az alapszínek azok a színek, amelyeket nem lehet más színek keverésével létrehozni – kék, sárga, piros), meséld az elsődleges és másodlagos színekről!

További információk itt: <https://www.valdorart.hu/kreativ-tudastar/jobb-agyfeltekes-rajzolas-blog/szinelmélet-bemutatas-es-hasznalata-rajzolasban-festesben>

Kérd meg a tanulókat, hogy fessenek egy kört ezen elvek alapján.

Jelenítse meg Goethe színskörét (lásd Feladatbank) akár referenciaként, akár utólag összehasonlításként.

Hány szín van? - Emberi szemek és színek

Kérdezd meg a tanulókat, hány színt láthatunk? Hány szín van? Szemünk 1 millió különböző színt képes megkülönböztetni.

Látogassatok el egy festőműhelybe: Hány különböző színt használnak? Milyen neveik vannak a különböző színeknek?

Amikor a színek eltűnnek

Hogyan néznek ki a színek a színvakok számára?

Hogyan néznek ki a színek éjszaka az emberek számára?

És a macskáknak?

JEGYZETEK

Színek

5. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T E M A

9

BEMELEGÍTÉS: SKÁLA-JÁTÉK A SZÍNEKKEL

Ez fog történni:	A tanulók elhelyezik magukat egy színskálán, amely a bemelegítés során minden új kijelentés után megváltozik.
Szükséges:	Nagy körök több különböző színben (vagy használj más megközelítést a kültéri színek ábrázolására).
Előkészíteni:	Dönts a kültéri színek megjelenítésének alternatív módjáról, vagy vágj ki nagy köröket különböző színekkel (minden állításhoz más összeállításra lesz szükség).
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Szabadban

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető úgy rendezi el a teret, mint az előző foglalkozáson, de ezúttal a foglalkozásra kültéren kerül sor, a képzeletbeli vonal a szabadban köt össze két pontot. Elmagyarázza, hogy a tanulók egy sor állítást fognak hallani, és el kell dönteniük, hogy hova helyezzzék magukat a vonalon, azonban a színek ezúttal minden állítás után megváltoznak. A tanulónak el kell dönteniük, hogy szerintük melyik szín illik az egyes állításokhoz. A foglalkozásvezető az első pár nagy színes kört a földre helyezi a képzeletbeli vonal mindkét végén.
- A foglalkozásvezető egy sor kijelentést tesz, és a tanulónak el kell dönteniük, hogy hol helyezkedjenek el a vonalon. A foglalkozásvezető minden állítás után kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért állnak ott, ahol. Válasszon a vonal mindkét oldaláról, hogy hallhatóvá váljanak az állítások körül kialakuló különböző vélemények. A foglalkozásvezető kezdésként választhat egyet az előző foglalkozás állításai közül, amely jól működött:
 - Egy választott állítás a 3-4. napi foglalkozásokról
 - Ma úgy érzem...
 - Amikor kint játszom, úgy érzem...
 - Amikor dühös vagyok, úgy érzem...
 - Amikor nyomozó vagyok, úgy érzem...
- Reflexió:
 - Milyen érzés volt, amikor a színek folyamatosan változtak?
 - Könnyebbé vagy nehezebbé tette kifejezni, amit érzel?
 - Melyik színpar volt a legjobb az érzéseid kifejezésére?
 - Lehetséges, hogy ugyanarra a kérdésre különböző válaszokat adunk, mert különböző időpontban teszük fel őket? Például most ugyanazt válaszolnád, mint egy évvel ezelőtt? Változna a válaszod, ha a múlt héten/tegnap, vagy egy év múlva válaszolnál?

REFLEXIÓ: SZÍNES TÁRGYAK

Ez fog történni:	A tanulók különböző színű tárgyakat tartva reflektálnak a foglalkozásra.
Szükséges:	Hat különböző színű tárgy.
Előkészíteni:	Keress hat tárgyat különböző élénk színekben.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Szabadban

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető megkér minden tanulót, hogy álljanak fel, vagy üljenek körbe. Hat helyet hagyjanak üresen a körben (mintha ott ülne/álnának láthatatlan extra tanulók), és ezeken a helyeken tegyék le a hat színes tárgyat a földre.
- Kérjétek meg a tanulókat, hogy gondolkodjanak el a mai foglalkozáson, és osszpontosítsanak valamire, amit nehéznek vagy kihívásnak találtak. Hogyan győzték le a nehézséget, vagy ha nem sikerült, miért? Kapjanak néhány perc gondolkodási időt.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a reflexió ugyanaz lesz, mint az előző foglalkozáson. Arra kéri a diákokat, hogy gondolkodjanak el azon, hogy a hat tárgy közül melyik illik legjobban a reflexiójukhoz. A foglalkozásvezető legyen az első, aki megosztja saját gondolatait, például menjen oda a lila pohárhoz, fogja meg, és mondja azt: „Számomra a lila egy kicsit szomorú, és egy kicsit szomorúnak tartottam, hogy ...”. Ezután térjen vissza eredeti helyére a körben. Ekkor a tanulók megosztásai következhetnek.
- Miután mindenkinek lehetősége volt megosztani, a foglalkozásvezető megkérdezi:
 - Ha arra gondoltok, amit ma csináltunk, szép volt? Miért, vagy miért nem?
 - Mi kell ahhoz, hogy valami szép legyen?
 - Mi kell ahhoz, hogy valami csúnya legyen?
- A foglalkozásvezető azzal zárja a foglalkozást, hogy köszönetet mond a tanulónak a jó reflexiókért.

JEGYZETEK

Színek

5. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás
Művészete

T É M A

9

FŐ TEVÉKENYSÉG: SZÍNSPEKTRUM A TERMÉSZETBEN

Ez fog történni:	A tanulók csoportokban dolgoznak, hogy elkészítsék és dokumentálják a természetben talált és összegyűjtött természeti objektumok színspektrumát.
Szükséges:	Csengő, esetleg fehér szövetdarab, amelyre a tárgyakat úgy helyezhetjük el, hogy jól kiváljanak természetes környezetükből, csoportonként egy digitális tablet/telefon.
Előkészíteni:	Győződj meg róla, hogy a tanulók megfelelően fel vannak öltözve a szabadtéri foglalkozáshoz. Keresz egy megfelelő helyet kint a természetben, ahol lehetőség van a fő tevékenységhez használható természeti objektumok begyűjtésére. Győződj meg róla, hogy a digitális táblagépek/telefonok fel vannak töltve, és használhatóak fényképek vagy rövidfilmek készítésére.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Kint a természetben

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy továbbra is a színspektrumok ötletével fogunk dolgozni, de ma a szabadban fogunk dolgozni, és megvizsgáljuk azokat a színeket, amelyeket az év ezen szakaszában a természetben találunk. Jelöljük ki annak a térnek a határait, amelyben a diákok dolgozhatnak, mielőtt még elkezdenék a keresést, és beszéljük meg, hogy mindenkinek vissza kell térnie egy meghatározott helyre, ha meghallja a csengőt.
- A tanulókat osszuk csoportokra, akik azzal kezdjék a munkát, hogy közösen keresnek egy „kezdő elemet”, amely a csoportjuk színspektrumának kiindulópontja lesz. Miután az összes csoport eldöntötte m lesz a „kezdőtárgya”, a foglalkozásvezető megkéri őket, hogy fektessék le a földre egy meghatározott helyre (ezt a helyet a tanulók maguk választhatják meg).
- A segítő kiválaszt egyet a „kezdőelemek” közül, és példaként használja (például egy gallyat). Megkérdezi a diákokat:
Vajon itt minden gally ugyanolyan színű?
Az ugyanarról a fáról származó összes gally ugyanolyan színű?
Hogyan nézne ki a gallyak spektruma?
A tanulókat arra kérik, hogy nagyon alaposan nézzék meg az objektum részleteit.
- A foglalkozásvezető arra kéri a csoportokat, hogy menjenek el és keressenek minél több objektumot, és alkossanak színspektrumot „kezdő tárgyaikat” használva kiindulási pontként. A csoportokban a tanulók megoszthatják a feladatokat, de a színspektrumukban lévő objektumok sorrendjében mindannyiuknak közösen kell megegyezniük. Minden csoport megalkotja a színspektrumát.
- Az összes csoport összegyűlik, és a foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy ismét közös spektrumot fognak létrehozni, mint a 2. foglalkozásban. Megkérdezik a tanulókat:
Miben különbözik ez a spektrum attól, amit a 2. foglalkozáson hoztunk létre?
Mit tanultunk a 2. foglalkozásból, ami ezúttal segíthet a feladat megoldásában? (Hogyan osszuk fel a spektrumot? Hogyan mozgassuk az objektumokat a már kialakult sorrend elrontása nélkül?
Ezúttal csendben tegyük?
Az osztály megbeszéli és megállapodik, hogyan kell ezúttal megoldani a feladatot. A színspektrum elkészül.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy minden csoport digitális tábla segítségével dokumentálja a végső spektrumot. Dokumentálniuk kell az osztály által közösen létrehozott színspektrumot. Minden csoport eldöntheti, hogy a) állóképet, vagy b) rövidfilmet készít.

JEGYZETEK

Színek

6. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

BEMELEGÍTÉS: SKÁLA-JÁTÉK A SZÍNEKKEL

Ez fog történni:	A tanulók elhelyezkednek valahol egy háromszög alakú színskálán, és válaszolnak a különböző állításokra.
Szükséges:	Három nagy kör különböző színekben.
Előkészíteni:	Gondold át előre saját véleményed az állításokról, hogy valódi válaszokat tudj megosztani a tanulókkal.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető arra kér mindenkit, hogy képzeljen el egy vonalat a tér egyik pontjától a másikig, de most úgy, hogy azokat egy harmadik ponttal is összeköti. Mindhárom pont között van egy vonal. Megkérdezik a diákokat: „Milyen formát alkottunk így?” (Egy háromszöget). Elmagyarázza, hogy a korábbiakhoz hasonlóan a diákoknak el kell dönteniük, hogy szerintük melyik szín illik a legjobban az adott állításhoz, majd arról kell dönteniük, hogy hova állnak a vonalon. A három színes kör háromszöget alkotva kerüljön a padlóra.
- A foglalkozásvezető egy olyan példával próbálja ki a feladatot, amely az előző foglalkozásokon jól működött, hogy mindenki megértse: Példa „Ha dühös vagyok, akkor...”. A diákok felállnak valahol a vonal mentén: emlékeztessétek őket, hogy valamely két színt összekötő vonalra kell állniuk, vagy közvetlenül egy színre. Azt is kérdezzétek meg, hova állnának, ha úgy éreznék, hogy mindhárom színből választanának kicsit. Miután felálltak a sorba, a foglalkozásvezető kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért éppen ott állnak, ahol állnak, hogy megbizonyosodjon arról, hogy értik a feladatot, és azért is, hogy meghallgassa gondolataikat. Ha mindenki megértette, lépjenek tovább a 3. pontra.
- A foglalkozásvezető egy sor kijelentést tesz, és a tanulóknak el kell dönteniük, hogy hol helyezkedjenek el a vonalon. Az állítások egyezzenek meg az 5. foglalkozáson leírtakkal. A foglalkozásvezető minden állítás után kérdezzen meg néhány tanulót, hogy miért állnak ott, ahol. Válasszon a vonal mindkét oldaláról, hogy hallhatóvá váljanak az állítások körül kialakuló különböző vélemények.
 - Az 5. foglalkozáson használt nyitó állítás.
 - Ma úgy érzem...
 - Amikor kint játszom, úgy érzem...
 - Amikor dühös vagyok, úgy érzem...
 - Amikor nyomozó vagyok, úgy érzem...

Reflexió:

- Ma ugyanazokat az állításokat kaptad, mint az előző ülésen, de három színnel válaszolhattál. Mennyiben volt ez más?
- Milyen érzés egy másik színválasztással válaszolni ugyanarra a kijelentésre?
- Másképpen választott most, mint a legutóbbi foglalkozáson?

REFLEXIÓ: SZÍN ÉS FORMA KÖRBE

Ez fog történni:	A tanulók színes formákat tartva reflektálnak a foglalkozásra.
Szükséges:	Hat papírlap, 3 különböző színben (például piros, zöld és kék). 2 különböző forma a 3 szín mindegyikéhez.
Előkészíteni:	Vágd ki a formákat (például egy piros kör és egy piros négyzet, egy zöld háromszög és egy zöld téglalap, egy kék szív, egy kék csillag)
A tér előkészítése:	Minden párnak nyomtass egy a „legszebb és legrondább szín” űrlapot.
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető megkér minden tanulót, hogy álljanak fel, vagy üljenek körbe. Hat helyet hagyjanak üresen a körben (mintha ott ülnének/állnának láthatatlan extra tanulók), és ezeken a helyeken tegyék le a hat színes formát a földre.
- Kérjétek meg a tanulókat, hogy gondolkodjanak el a teljes 9. „SZÍNEK” témán, és összpontosítsanak valamire, amit inspirálónak vagy izgalmasnak találtak. Kapjanak néhány perc gondolkodási időt.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a reflexió ugyanaz lesz, mint az előző foglalkozáson, de ezúttal különböző formák közül kell választaniuk, amely formák különböző színűek is. Arra kéri a diákokat, hogy gondolják át, melyik szín és forma illik leginkább a reflexiójukhoz.
A foglalkozásvezető legyen az első, aki megosztja saját gondolatait, például menjen oda a zöld háromszöghöz, vegye kézbe, és mondja azt: „A zöld lámpa azt jelenti, hogy mehetünk, és inspiráló volt látni, hogy a bemelegítés során válaszolni tudtatok a három különböző szín által a háromszögméretezés gyakorlatban”. Ezután térjen vissza eredeti helyére a körben. Ekkor a tanulók megosztásai következhetnek.
- Miután mindenkinek, aki szeretett volna, lehetősége volt megosztani, a foglalkozásvezető arra kéri őket, hogy gondoljanak a mai foglalkozáson készült szép és csúnya képekre:
 - Mikor érezted a legnagyobb ihletet, amikor saját képet készítettél, vagy amikor más embereket néztél?
 - Le tudnátok írni, milyen érzés az ihlet?
 - Gondolod, hogy mások ötletei segíthetnek nekünk a saját ötleteink megvalósításában?
- A foglalkozásvezető azzal zárja a foglalkozást, hogy köszönetet mond a tanulóknak jó reflexiójukért, és az összes munkáért, amit a „SZÍNEK” témában végeztek.

JEGYZETEK

Színek

6. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

9

FŐ TEVÉKENYSÉG: A SZÉP ÉS A CSÚNYA

Ez fog történni:	Párban: A tanulók leírják a legszebb és a legrondább színeket, majd létrehoznak két képet. Egy csúnyát a legszebb színekkel, és egy gyönyörűt a legrondább színekkel.
Szükséges:	Művészkesztyűk széles választéka. Festékek és papír/filcek és zsírkréták/színes papírok sokféle színben, olló/ecsetek/kollázsanyagok és egyéb rendelkezésre álló anyagok. A „leggyönyörűbb és legrondább szín” űrlap minden párhoz. Kötények, amelyek eltakarják a diákok ruháit festés közben.
Előkészíteni:	Művészkesztyűk előkészítése, biztosítva, hogy ezek a színek széles skáláját képviseljék (festék/papír/filc/kollázs anyagok). Nyomtasd ki a „leggyönyörűbb és legrondább szín” űrlapot, páronként egyet.
A tér előkészítése:	Asztalok, hogy a tanulók párban dolgozhassanak.
Így néz ki a tér:	Tanterem.

ÚTMUTATÓ:

- A foglalkozásvezető párokba állítja a tanulókat, és mindegyik pár megkapja a „Legszebb és legrondább színek” űrlapot. Együtt dolgoznak az űrlap kitöltésén. Ezalatt a foglalkozásvezető asztalt készít sokféle művészi kesztyűvel a diákok számára, hogy azt a foglalkozás későbbi részében használhassák.
- A foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy a párok feladata lesz egy csúnya képet készítése, de ehhez a képhez a legszebb színeket kell használniuk, amelyekben megállapodtak (az űrlapon) – és használhatják a fekete-fehér színeket is. Megkérdezi a tanulókat:
Ha szép a szín, hogyan lehet csúnyává tenni a képet? Azt javasolják, hogy nézzék meg a kitöltött űrlapot, majd a tanulók páros munkával alkossák meg képüket. Szabadon választhatják meg, milyen anyagokat szeretnének felhasználni a kép elkészítéséhez – rajzolhatnak, festhetnek, ollóval és ragasztóval kollázst készíthetnek.
- Ezután a foglalkozásvezető elmagyarázza, hogy minden pár egy másik képet is készíteni fog. Ezúttal a legszebb képet kell elkészíteniük, de úgy, hogy csak a legrondább színeket használhatják, amiben megegyeztek, és használhatják a fekete-fehér színeket is. Javasoljuk, hogy ismét használják az általuk kitöltött űrlapot, és a tanulók párban alkossák meg képüket. A foglalkozásvezető megkérdezi:
Mit tanultatok az előző kép elkészítéséből?
- Miután a párok elkészítették a gyönyörű képeiket, mindkét, a foglalkozás során készült képet rendezzék el a padlón. A tanulókat felkérjük, hogy alaposan nézzék meg az összes pár által készített alkotást.

Reflexió: a foglalkozásvezető megkérdezi:

- Könnyű volt észrevenni, hogy mely képeket szánták csúnyának, és melyeket szépnek? Hogyan vetted észre, hogy melyik a szép/csúnya?
- Nehéz volt csúnya képet készíteni, ha szép volt a szín? Nehéz volt szép képet alkotni, amikor a szín csúnya volt?
- Szerinted most melyik kép a legszebb? És a legrondább? Egyetértesz azzal, hogy a szép képek színei még mindig csúnyák?
- Miért gondoljuk, hogy egyes színek csúnyák, mások pedig szépek? Hasznos a színeket szépre és csúnyára osztani? Mi készített bennünket arra, hogy eldöntsük, melyik szín a csúnya és melyik a szép?
- Meggondolta már valaki, hogy szerinte mely színek a legszebbek? És a legrondábbak? Miért/miért nem?
- Kérdezzük meg a tanuló-párokat: Mindig egyetértettek abban, hogy melyik szín a szép és melyik a csúnya? Milyen érzés volt, amikor a párod más véleményen volt, mint te? Hogyan oldottátok meg ezt?

JEGYZETEK